

İSO Türkiye İmalat PMI Eylülde 44,3 oldu

Ağustos ayında 47,8 olan manşet PMI, Eylül ayında 44,3'e geriledi. Söz konusu yavaşlama Mayıs 2020'den bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti ve faaliyet koşullarındaki bozulma eğilimi altıncı aya ulaştı. Yeni siparişlerin zayıf seyrine bağlı olarak üretim de üst üste altıncı kez, aylık bazda yavaşlama kaydetti. Üretimdeki daralma aynı zamanda Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Liradaki zayıflık ve ham madde fiyatlarındaki yükseliş, Eylül ayında girdi maliyetlerinin daha da artmasına yol açtı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; Eylül ayında, takip edilen on sektörün tamamında üst üste üçüncü ay yeni siparişler yavaşladı. En belirgin ivme kaybı giyim ve deri ürünlerinde görülürken, en hafif yavaşlama gıda ürünlerinde gerçekleşti. Girdi maliyetleri, on sektörün tamamında belirgin şekilde arttı. En yüksek oranlı artış kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gerçekleşirken, en zayıf artış ana metallerde kaydedildi. Yaklaşık altı yıldır ilk kez, takip edilen on sektörde de istihdam gerileme kaydetti. İstihdamda en belirgin azalış, tekstil sektöründe gerçekleşti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin, Eylül 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre; ağustosta 47,8 olan manşet PMI, Eylül ayında sektörde sert bir yavaşlamaya işaret edecek şekilde 44,3'e geriledi. Söz konusu yavaşlama Mayıs 2020'den bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti ve faaliyet koşullarındaki bozulma eğilimi altıncı aya ulaştı.

Eylül ayında anket katılımcılarının talep zayıflığına ilişkin geri dönüşleri dikkat çekti. Söz konusu zayıflık, yeni siparişlerde yaklaşık son dört buçuk yılın en sert düşüşüne yol açtı. Yeni ihracat siparişlerinin yeniden yavaşlamaya geçmesi, dış talepte de durgunluğa işaret etti. Yeni siparişlerin zayıf seyrine bağlı olarak üretim de üst üste altıncı kez, aylık bazda yavaşlama kaydetti. Üretimdeki daralma aynı zamanda Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

GİRDİ VE NİHAİ ÜRÜN STOKLARINDA AZALMA DEVAM ETTİ

Talepteki zayıflık ve üretim gereksinimlerindeki azalış, Eylül ayında imalatçıların istihdam ve satın alma faaliyetlerini de yavaşlatmalarına yol açtı. Bazı firmalar Eylül ayında tam zamanlı çalışanlarının işten ayrıldığını bildirdi. Böylece istihdam hacminde Nisan 2020'den bu yana en belirgin daralma gözlemlendi. Hem girdi hem de nihai ürün stoklarında azalma devam etti. Girdilere yönelik talebin zayıf seyri, tedarik zincirleri üzerindeki baskıyı hafifleterek teslimat sürelerinin son 9 ayda ilk kez kısalmasını sağladı. Liradaki zayıflık ve ham madde

fiyatlarındaki yükseliş, eylül ayında girdi maliyetlerinin daha da artmasına yol açtı. Enflasyon son üç ayın en düşük seviyesine gerilemesine rağmen belirgin seviyelerde kaldı. Buna bağlı olarak nihai ürün fiyatlarında devam eden artış oran olarak Ağustos ayındakine oldukça yakın gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: “Sektördeki yavaşlamanın üçüncü çeyrek sonları itibarıyla daha da derinleştiğine işaret eden PMI verileri Türk imalatçıları için endişe verici bir tablo çizdi. Birçok firma, talepteki zayıflık ve yeni sipariş alma konusundaki yaşanan sıkıntılar nedeniyle üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerinin azaldığını bildirdi. Enflasyonist baskıların geçtiğimiz dönemdeki kadar şiddetli olmamasına rağmen, fiyatlarda halen belirgin düzeylerde seyreden artışlar, talep ortamının iyileşmesi açısından destekleyici olmuyor.”

ÜST ÜSTE ÜÇÜNCÜ AY YENİ SİPARİŞLER YAVAŞLADI

Türkiye Sektörel PMI raporu, eylül ayında yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki zayıflığa bağlı olarak imalatçıların istihdam azalttığına işaret etti. Kasım 2018'den bu yana ilk kez, takip edilen sektörlerin tamamında istihdam hacmi daraldı. Fiyatlar genel olarak artış eğilimini sürdürdü; ancak girdi talebindeki durgunluğa bağlı olarak sektörlerin çoğunda tedarik zincirleri iyileşme kaydetti. Eylül ayında, takip edilen on sektörün tamamında üst üste üçüncü ay yeni siparişler yavaşladı. En belirgin ivme kaybı giyim ve deri ürünlerinde görülürken, en hafif yavaşlama gıda ürünlerinde gerçekleşti. Dış talep açısından nispeten olumlu bir görünüm ortaya çıktı ve başta gıda ürünleri olmak üzere on sektörden üçünde artış kaydedildi.

TAKİP EDİLEN 10 SEKTÖRDE İSTİHDAM GERİLEDİ

Toplam yeni siparişlerdeki tabloyla uyumlu olarak, üretimde de genel bir düşüş yaşandı. En sert daralma, makine ve metal ürünleri sektöründe gözlemlendi. Üretimdeki gerilemeye rağmen, yeni sipariş girişlerindeki durgunluk, birikmiş işlerdeki genel azalma eğiliminin sürmesine neden oldu. İmalatçılar, düşük iş yüklerine bağlı olarak eylül ayında istihdam hacmini daralttı. Yaklaşık altı yıldır ilk kez, takip edilen on sektörde de istihdam gerileme kaydetti. İstihdamda en belirgin azalış, tekstil sektöründe gerçekleşti. Satın alma faaliyetlerinde de yaygın bir zayıflama gözlemlendi. Girdilere yönelik talebin genel olarak durgun seyretmesi, eylülde tedarik zincirleri üzerindeki baskıyı bir miktar hafifletti. Bunun sonucunda, birçok sektörde tedarikçilerin teslimat süreleri kısaldı. Tedarikçi performansında en belirgin iyileşme, teslim sürelerinin anket tarihindeki en yüksek oranda azaldığı ağaç ve kağıt ürünlerinde gerçekleşti.

Girdi maliyetleri, on sektörün tamamında belirgin şekilde arttı. En yüksek oranlı artış kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gerçekleşirken, en zayıf artış ana metallerde kaydedildi. Girdi maliyetlerindeki yükselişe bağlı olarak tüm sektörlerde firmalar nihai ürün fiyatlarını artırdı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde nihai ürün fiyatları enflasyonu belirgin bir şekilde hızlanarak son yedi ayın en yüksek düzeyine çıktı. Tekstil sektöründe ise artış oldukça ılımlı seyretti.

BASIN BÜLTENİ

***İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Eylül 2024 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.**